

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15027368	Maximino Romero de Lema	Zas	2023/2024

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
IFC	Informática e comunicacións	CSIFC03	Desenvolvemento de aplicacións web	Ciclos formativos de grao superior	Réxime de adultos

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0484	Bases de datos	2023/2024	7	187	224

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	JOSEFA PAULOS LAREO
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

Contextualizando a ubicación do noso centro diremos que está situado nunha poboación de non máis de 2000 habitantes, con diversas empresas minoristas do sector informático e franquicias como PC Coste, APP ou UPI nun radio non superior a 40 quilómetros. Tamén é salientable a presenza en Carballo dalgunha empresa dedicada ao deseño de páxinas web ou Korkusoft en Corcubión. No mesmo pobo tamén existe un colexio de titularidade pública, que é o "CEIP Labarta Pose", así como un centro de saúde, un pavillón de deportes, unha piscina ó aire libre, unha área recreativa e un paseo fluvial.

Características do Centro:

Trátase dun centro de ensino secundario, ao que acoden algo máis de 300 alumnos e alumnas. A oferta educativa está formada pola ESO, Bacharelato, Ciclo Medio de Sistemas Microinformáticos e Redes, FP Básica de Informática de Oficina e 2º curso do Ciclo Superior de Desenvolvemento de Aplicacións Web en modalidade dual e 1º curso do Ciclo Superior de Desenvolvemento de Aplicacións Web en modalidade semipresencial

O departamento de Informática está integrado por dez profesores da sespecialidades de Aplicacións informáticas e Informática.

Todas as aulas dos ciclos están dotadas de material informático que permite un equipo por alumno/a. Todos os grupos comparten unha aula taller.

O Centro tamén dispón de biblioteca, salón de actos, ximnasio e unha cafetería.

Características do alumnado:

O alumnado é moi variado e provén de toda a comarca da "Soneira", Fisterra e outras partes de Galicia, e tamén de fóra de Galicia.

O alumno matriculado accedeu ben a través de bacharelato, ben da FP do ciclo medio que se imparte no propio centro, e algúns deles xa realizaron outros ciclos formativos e están traballando actualmente.. O seu nivel inicial de coñecementos é bastante heteroxéneo, así como a súa idade e situación laboral o que determinará en grande medida a marcha do ciclo.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)	Resultados de aprendizaxe									
					48400									
					RA1	RA2	RA3	RA4	RA5	RA6	RA7	RA8	RA9	
1	Almacenamento da información		15	7	X									
2	Bases de datos relacionales		44	20			X	X	X					
3	Interpretación de diagramas E/R		30	13		X								
4	Realización de consultas		40	18					X					
5	Tratamiento de los datos		36	16						X				
6	Programación de bases de datos		35	15							X	X		
7	Uso de bases de datos objeto-relacionales		24	11										X
Total:			224											

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Almacenamento da información	15

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recoñece os elementos das bases de datos analizando as súas funcións, e valora a utilidade dos sistemas xestores.	SI

4.1.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Reconocer los elementos de las bases de datos analizando sus funciones y valorar la utilidad de los sistemas gestores.	1	Boletín con cuestións de carácter teórico - práctico	12,0
2.1 Instalar y configurar un SGBD	2	Instalación de un sistema gestor de base de datos	3,0
TOTAL			15

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA1.1 Analizáronse os sistemas lóxicos de almacenamento e as súas características.	● PE.1 - os sistemas lóxicos de almacenamento	S	15
CA1.2 Identificáronse os tipos de bases de datos segundo o modelo de datos utilizado.	● PE.2 - os tipos de bases de datos	S	17
CA1.3 Identificáronse os tipos de bases de datos en función da localización da información.	● PE.3 - os tipos de bases de datos	S	17
CA1.4 Avaliouse a utilidade dun sistema xestor de bases de datos e as súas vantaxes fronte a outros sistemas de almacenamento.	● PE.4 - utilidade dun sistema xestor de bases de datos	S	17
CA1.5 Recoñeceuse a función de cada elemento dun sistema xestor de bases de datos.	● PE.5 - función de cada elemento dun sistema xestor de bases de datos	S	17
CA1.6 Clasificáronse os sistemas xestores de bases de datos.	● PE.6 - clasificación dos SXBDD	S	17
CA1.7 Analizáronse as políticas de fragmentación da información.	● PE.7 - fragmentación da información.	N	
TOTAL			100

4.1.e) Contidos

Contidos
Ficheiros: planos, indexados, acceso directo, etc.
Bases de datos: conceptos, usos e tipos segundo o modelo de datos e a localización da información.
Outros sistemas de almacenamento: XML, servizo de directorios, etc.
Sistemas xestores de base de datos: funcións, compoñentes e tipos.

Contidos
Sistemas xestores de bases de datos libres e propietarios.
Bases de datos centralizadas e distribuídas. Fragmentación.

4.1.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Boletín con cuestións de carácter teórico - práctico - Reconoce los elementos de las bases de datos analizando sus funciones y valorando la utilidad de los sistemas gestores.	<ul style="list-style-type: none"> Resolver dúbidas. 	<ul style="list-style-type: none"> Realización do boletín que consta de diferentes cuestións de carácter teórico-práctico sobre os temas tratados nesta UD1 	<ul style="list-style-type: none"> Cofecemento dos conceptos básicos de Bdd 	<ul style="list-style-type: none"> Ordenador persoal con navegador web e conexión a Internet Software necesario para a realización das tarefas Proxector Apuntamentos do profesor 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 - os sistemas lóxicos de almacenamento PE.2 - os tipos de bases de datos PE.3 - os tipos de bases de datos PE.4 - utilidade dun sistema xestor de bases de datos PE.5 - función de cada elemento dun sistema xestor de bases de datos PE.6 - clasificación dos SXBDD PE.7 - fragmentación da información. 	12,0
Instalación de un sistema gestor de base de datos - Instalar un SGBD	<ul style="list-style-type: none"> Resolver dúbidas xurdidas durante a instalación 	<ul style="list-style-type: none"> Instalación e configuración de diferentes sistemas Xestores de bdd 	<ul style="list-style-type: none"> Instalación e configuración básica de varios sistemas xestores de bdd 	<ul style="list-style-type: none"> Ordenador persoal con navegador web e conexión a Internet Software necesario para a realización das tarefas Proxector Apuntamentos do profesor 	<ul style="list-style-type: none"> PE.5 - función de cada elemento dun sistema xestor de bases de datos PE.6 - clasificación dos SXBDD 	3,0
TOTAL						15,0

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Bases de datos relacionales	44

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Deseña modelos relacionais lóxicos normalizados, para o que interpreta diagramas entidade-relación.	SI
RA4 - Crea bases de datos, e define a súa estrutura e as características dos seus elementos segundo o modelo relacional	SI
RA5 - Consulta a información almacenada nunha base de datos empregando asistentes, ferramentas gráficas e a linguaxe de manipulación de datos.	NO

4.2.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Identificar los elementos que conforman el modelo relacional: relación, tupla, dominio, grado, cardinalidad, tipos de datos, claves, índices	1	Boletín con cuestiones teórico - prácticas sobre la terminología del modelo relacional	4,0
2.1 Conocer la importancia de las vistas. 2.2 Crear y editar usuarios 2.3 Establecer privilegios a los objetos de la base de datos, revocar dichos permisos.	2	Boletín para trabajar las vistas, usuarios, roles y privilegios	10,0
3.1 Conocer las sentencias de descripción de datos en SQL	3	Boletín para trabajar las sentencias de descripción de datos en SQL (DDL)	20,0
4.1 Conocer las sentencias de control de datos en SQL para crear usuarios, asignar y revocar privilegios	4	Boletín para trabajar el lenguaje de control de datos (DCL)	10,0
TOTAL			44

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA3.1 Utilizáronse ferramentas gráficas para representar o deseño lóxico.	● PE.1 - o deseño lóxico	S	5
CA3.2 Identificáronse as táboas do deseño lóxico.	● PE.2 - o deseño lóxico	S	5
CA3.3 Identificáronse os campos que forman parte das táboas do deseño lóxico.	● PE.3 - o deseño lóxico	S	5
CA3.4 Analizáronse as relacións entre as táboas do deseño lóxico.	● PE.4 - as relacións entre as táboas do deseño lóxico.	S	5
CA3.5 Identificáronse os campos clave.	● PE.5 - Campos clave	S	5
CA3.6 Realizouse a transformación de esquemas E-R a esquemas relacionais.	● PE.6 - transformación de esquemas E-R a esquemas relacionais.	S	5
CA3.7 Aplicáronse regras de integridade.	● PE.7 - regras de integridade.	S	5
CA3.8 Aplicáronse regras de normalización.	● PE.8 - regras de normalización	S	5
CA3.9 Analizáronse e documentáronse as restricións que non se poidan plasmar no deseño lóxico.	● PE.9 - Documentación	N	5

Critérios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
CA4.1 Analízouse o formato de almacenamento da información.	<ul style="list-style-type: none"> PE.10 - o formato de almacenamento da información. 	S	5
CA4.2 Creáronse bases de datos.	<ul style="list-style-type: none"> PE.11 - BDD 	S	8
CA4.3 Creáronse as táboas e as relacións entre elas.	<ul style="list-style-type: none"> PE.12 - BDD 	S	5
CA4.4 Seleccionáronse os tipos de datos adecuados.	<ul style="list-style-type: none"> PE.13 - BDD 	S	8
CA4.5 Definíronse os campos clave nas táboas.	<ul style="list-style-type: none"> PE.14 - BDD 	S	8
CA4.6 Aplicáronse as restricións reflectidas no deseño lóxico.	<ul style="list-style-type: none"> PE.15 - as restricións reflectidas no deseño lóxico. 	S	6
CA4.7 Verifícase o axuste da implementación ao modelo mediante un conxunto de datos de proba.	<ul style="list-style-type: none"> PE.16 - Implementación 	S	5
CA4.8 Utilizáronse asistentes, ferramentas gráficas e a linguaxe de definición de datos.	<ul style="list-style-type: none"> PE.17 - asistentes, ferramentas gráficas e a linguaxe de definición de datos. 	S	5
CA5.10 Creáronse vistas.	<ul style="list-style-type: none"> PE.18 - vistas 	S	5
TOTAL			100

4.2.e) Contidos

Contidos
<p>Modelo lóxico de datos: metodoloxía.</p> <p>Modelo relacional: terminoloxía e características. Claves primarias e alleas.</p> <p>Paso do diagrama E-R ao modelo relacional.</p> <p>Álgebra relacional. Cálculo relacional.</p> <p>Normalización de modelos relacionais: dependencias funcionais; formas normais.</p> <p>Xustificación da desnormalización.</p> <p>Modelo de datos.</p> <p>Creación, modificación e eliminación de táboas.</p> <p>Tipos de datos. Tipos de datos definidos polo usuario.</p> <p>Implementación de restricións.</p> <p>Índices: características.</p> <p>Terminoloxía do modelo relacional.</p> <p>Claves primarias.</p> <p>O valor NULL.</p> <p>Claves alleas.</p> <p>Vistas.</p> <p>Ferramentas gráficas achegadas polo sistema xestor para a implementación da base de datos.</p> <p>Linguaxe de definición de datos (DDL).</p>

Contidos
Creación, modificación e eliminación de bases de datos.
Vistas.

4.2.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Boletín con cuestións teórico - prácticas sobre la terminología del modelo relacional - Actividad para identificar los elementos que conforman el modelo relacional: relación, tupla, dominio, grado, cardinalidad, tipos de datos, claves, índices	<ul style="list-style-type: none"> Resolución das dúbidas xurdidas. 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de cuestións básicas sobre modelo relacional 	<ul style="list-style-type: none"> Cofecemento dos conceptos básicos de Bdd relacionais 	<ul style="list-style-type: none"> Ordenador persoal con navegador web e conexión a Internet Software necesario para a realización das tarefas Proxector Apuntamentos do profesor 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 - o deseño lóxico PE.2 - o deseño lóxico PE.3 - o deseño lóxico PE.4 - as relacións entre as táboas do deseño lóxico. PE.5 - Campos clave PE.6 - transformación de esquemas E-R a esquemas relacionais. PE.7 - regras de integridade. PE.8 - regras de normalización PE.9 - Documentación 	4,0
Boletín para traballar las vistas, usuarios, roles y privilegios - Actividad para trabajar con vistas, usuarios, roles y privilegios	<ul style="list-style-type: none"> Resolución das dúbidas 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de pequenos supostos sobre vistas, usuarios, roles e privilexios 	<ul style="list-style-type: none"> Cofecemento da utilidade das vistas, xestión de usuarios, roles e privilexios 	<ul style="list-style-type: none"> Ordenador persoal con navegador web e conexión a Internet Software necesario para a realización das tarefas Proxector Apuntamentos do profesor 	<ul style="list-style-type: none"> PE.18 - vistas 	10,0

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Boletín para traballar as sentencias de descrición de datos en SQL (DDL) - Conocer las sentencias de descripción de datos en SQL	<ul style="list-style-type: none"> Resolución das dúbidas que se presentasen. 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de supostos para manexar o DDL 	<ul style="list-style-type: none"> Coñecemento das sentencias DDL 	<ul style="list-style-type: none"> Ordenador persoal con navegador web e conexión a Internet Software necesario para a realización das tarefas Proxector Apuntamentos do profesor 	<ul style="list-style-type: none"> PE.10 - o formato de almacenamento da información. PE.11 - BDD PE.12 - BDD PE.13 - BDD PE.14 - BDD PE.15 - as restricións reflectidas no deseño lóxico. PE.16 - Implementación PE.17 - asistentes, ferramentas gráficas e a linguaxe de definición de datos. 	20,0
Boletín para traballar el lenguaje de control de datos (DCL) - Actividad para traballar las sentencias DCL en SQL	<ul style="list-style-type: none"> Resolución de dúbidas. 	<ul style="list-style-type: none"> Realización dos supostos plantexados para coñecelo DCL 	<ul style="list-style-type: none"> Coñecemento das sentencias DCL 	<ul style="list-style-type: none"> Ordenador persoal con navegador web e conexión a Internet Software necesario para a realización das tarefas Proxector Apuntamentos do profesor 	<ul style="list-style-type: none"> PE.18 - vistas 	10,0
TOTAL						44,0

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Interpretación de diagramas E/R	30

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Deseña diagramas entidade-relación, para o que analiza os requisitos dos escenarios que cumpra representar.	SI

4.3.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Identificar y manejar los elementos de un modelo E/R: entidades, atributos, relaciones, simbología	1	Boletín con cuestiones teórico - prácticas sobre la terminología del modelo E/R	5,0
2.1 Elaborar diagramas E/R de los supuestos proporcionados. 2.2 Elaborar diagramas del modelo E/R extendido	2	Boletín para la elaboración de diagramas E/R. Modelo extendido	12,0
3.1 Saber pasar del diagrama E/R al modelo relacional	3	Boletín para pasar del diagrama E/R al modelo relacional	8,0
4.1 Normalizar modelos relacionales.	4	Boletín para normalizar modelos relacionales	5,0
TOTAL			30

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA2.1 Identifícase o significado da simboloxía propia dos diagramas de entidade-relación.	● PE.1 - Diagramas E/R	S	10
CA2.2 Utilizáronse ferramentas gráficas para representar o diagrama entidade-relación.	● PE.2 - Diagramas E/R	N	10
CA2.3 Identifícanse as entidades necesarias para representar un problema.	● PE.3 - Diagramas E/R	S	10
CA2.4 Defínense os atributos para cada entidade representada no modelo E-R.	● PE.4 - Modelo E/R	S	12
CA2.5 Identifícanse as claves para cada entidade.	● PE.5 - Modelo E/R	S	12
CA2.6 Distingúronse e aplicáronse os tipos de interrelacións e as cardinalidades existentes no problema que se vaia representar.	● PE.6 - Modelo E/R	S	12
CA2.7 Identifícanse os tipos de dependencia entre as entidades fortes e débiles.	● PE.7 - Modelo E/R	S	12
CA2.8 Recoñécéronse os elementos do modelo E-R estendido	● PE.8 - Modelo EE/R	S	12
CA2.9 Descríbense os supostos semánticos considerados na resolución do problema e os que non se puideron recoller no diagrama E-R	● PE.9 - Modelo E/R	S	10
TOTAL			100

4.3.e) Contidos

Contidos
Fases de deseño de bases de datos. Modelo entidade-relación: entidades, atributos, relacións e claves; tipos de interrelación e cardinalidade; dependencia por existencia e por identificación; restricións entre interrelacións. Modelo E-R ampliado. Xeneralización e herdanza.

4.3.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Boletín con cuestións teórico - prácticas sobre a terminoloxía do modelo E/R - Boletín con exemplos para identificar e manejar los elementos de un modelo E/R	<ul style="list-style-type: none"> Resolución de dúbidas 	<ul style="list-style-type: none"> Resolución das cuestións sobre terminoloxía do modelo E/R 	<ul style="list-style-type: none"> Cofecemento dos conceptos básicos do modelo E/R 	<ul style="list-style-type: none"> Ordenador persoal con navegador web e conexión a Internet Software necesario para a realización das tarefas Proxector Apuntamentos do profesor 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 - Diagramas E/R PE.2 - Diagramas E/R PE.3 - Diagramas E/R PE.4 - Modelo E/R PE.5 - Modelo E/R PE.6 - Modelo E/R PE.7 - Modelo E/R 	5,0
Boletín para la elaboración de diagramas E/R. Modelo extendido - Boletín con supuestos para diseñar los correspondientes diagramas E/R. El modelo EE/R	<ul style="list-style-type: none"> Resolución de dúbidas 	<ul style="list-style-type: none"> Elaboración de diagramas E/R, con características do modelo extendido 	<ul style="list-style-type: none"> Cofecemento do modelo E/R, e modelo Extendido 	<ul style="list-style-type: none"> Ordenador persoal con navegador web e conexión a Internet Software necesario para a realización das tarefas Proxector Apuntamentos do profesor 	<ul style="list-style-type: none"> PE.7 - Modelo E/R PE.8 - Modelo EE/R PE.9 - Modelo E/R 	12,0
Boletín para pasar del diagrama E/R al modelo relacional - Boletines con diagramas E/R que hay que pasar al correspondiente modelo relacional	<ul style="list-style-type: none"> Resolución de dúbidas 	<ul style="list-style-type: none"> Resolución de supostos para pasar do diagrama E/R ao modelo relacional 	<ul style="list-style-type: none"> Cofecemento do procedemento de conversión de diagrama E/R a modelo relacional 	<ul style="list-style-type: none"> Ordenador persoal con navegador web e conexión a Internet Software necesario para a realización das tarefas Proxector Apuntamentos do profesor 	<ul style="list-style-type: none"> PE.4 - Modelo E/R PE.5 - Modelo E/R PE.6 - Modelo E/R PE.7 - Modelo E/R PE.8 - Modelo EE/R 	8,0
Boletín para normalizar modelos relacionales - Boletín con supuestos que deberán ser normalizados	<ul style="list-style-type: none"> Resolución de dúbidas 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de supostos de normalización a partires de enunciados dados polo profesor. 	<ul style="list-style-type: none"> Supostos normalizados seguindo as indicacións de Codd 	<ul style="list-style-type: none"> Ordenador persoal con navegador web e conexión a Internet Software necesario para a realización das tarefas Proxector Apuntamentos do profesor 	<ul style="list-style-type: none"> PE.4 - Modelo E/R PE.5 - Modelo E/R PE.8 - Modelo EE/R 	5,0
TOTAL						30,0

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Realización de consultas	40

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA5 - Consulta a información almacenada nunha base de datos empregando asistentes, ferramentas gráficas e a linguaxe de manipulación de datos.	SI

4.4.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.2 Realizar consultas simples sobre una tabla 1.3 Emplear funciones en las consultas. 1.1 Identificar las herramientas y sentencias para realizar consultas	1	Boletín para la realización de consultas sencillas: sentencia Select básica, operadoras, consultas calculadas, funciones	10,0
2.1 Realizar consultas resumen 2.2 Realizar consultas de agrupamiento de registros	2	Boletín para la realización de consultas de resumen y agrupamiento de los registros	8,0
3.1 Realizar consultas sobre el contenido de varias tablas mediante composiciones internas 3.2 Realizar consultas sobre el contenido de varias tablas mediante composiciones externas	3	Boletín para la realización de consultas sobre el contenido de varias tablas mediante composiciones internas y externas	12,0
4.1 Realizar consultas con subconsultas.	4	Boletín para la realización de consultas con subconsultas	10,0
TOTAL			40

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA5.1 Identifícanse as ferramentas e as sentenzas para realizar consultas.	• PE.1 - Consultas	S	10
CA5.2 Realizáronse consultas simples sobre unha táboa.	• PE.2 - Consultas	S	10
CA5.3 Realizáronse consultas sobre o contido de varias táboas mediante composicións internas.	• PE.3 - Consultas	S	10
CA5.4 Realizáronse consultas sobre o contido de varias táboas mediante composicións externas.	• PE.4 - Consultas	S	10
CA5.5 Realizáronse consultas que xeren valores de resumo.	• PE.5 - Consultas	S	10
CA5.6 Realizáronse unións de consultas.	• PE.6 - Consultas	S	10
CA5.7 Realizáronse consultas con subconsultas.	• PE.7 - Consultas	S	10
CA5.8 Realizáronse consultas utilizando funcións básicas integradas no SXBD.	• PE.8 - Consultas	S	10
CA5.9 Valoráronse as vantaxes e os inconvenientes das opcións válidas para levar a cabo unha consulta determinada.	• PE.9 - Consultas	S	10

Crterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA5.10 Créanse vistas.	<ul style="list-style-type: none"> PE.10 - Consultas 	S	10
TOTAL			100

4.4.e) Contidos

Contidos
Ferramentas gráficas proporcionadas polo sistema xestor para a realización de consultas. 0Subconsultas. Funcións básicas integradas no SXBD. Vistas. Sentenza SELECT. Selección e ordenación de rexistros. Tratamento de valores nulos. Operadores: de comparación e lóxicos. Precedencia de operadores. Consultas calculadas. Sinónimos Consultas de resumo. Agrupamento de rexistros. Unión de consultas. Composicións internas e externas.

4.4.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Boletín para la realización de consultas sencillas: sentencia Select básica, operadoras, consultas calculadas, funciones - Boletín para la realización de consultas sencillas: sentencia Select básica, operadoras, consultas calculadas y funciones	<ul style="list-style-type: none"> Resolución de dúbidas 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de consultas sinxelas 	<ul style="list-style-type: none"> Comprensión de consultas sinxelas en SQL 	<ul style="list-style-type: none"> Ordenador persoal con navegador web e conexión a Internet Software necesario para a realización das tarefas Proxector Apuntamentos do profesor 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 - Consultas PE.2 - Consultas PE.8 - Consultas PE.9 - Consultas PE.10 - Consultas 	10,0
Boletín para la realización de consultas de resumen y agrupamiento de los registros - Boletín para la realización de consultas de resumen y agrupamiento de los registros	<ul style="list-style-type: none"> Resolución de dúbidas 	<ul style="list-style-type: none"> Resolución de consultas del tipo indicado 	<ul style="list-style-type: none"> Conocimiento de la operativa para la realización de consultas resumen y agrupamientos 	<ul style="list-style-type: none"> Ordenador persoal con navegador web e conexión a Internet Software necesario para a realización das tarefas Proxector Apuntamentos do profesor 	<ul style="list-style-type: none"> PE.5 - Consultas PE.10 - Consultas 	8,0

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Boletín para la realización de consultas sobre el contenido de varias tablas mediante composiciones internas y externas - Boletín para la realización de consultas sobre el contenido de varias tablas mediante composiciones internas y externas	<ul style="list-style-type: none"> Resolución de dúbidas 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de consultas mediante composicións internas e externas 	<ul style="list-style-type: none"> Consultas multitable mediante composicións internas e externas 	<ul style="list-style-type: none"> Ordenador persoal con navegador web e conexión a Internet Software necesario para a realización das tarefas Proxector Apuntamentos do profesor 	<ul style="list-style-type: none"> PE.3 - Consultas PE.4 - Consultas 	12,0
Boletín para la realización de consultas con subconsultas - Boletín para la realización de consultas con subconsultas	<ul style="list-style-type: none"> Resolución de dúbidas 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de consultas con subconsultas 	<ul style="list-style-type: none"> Consultas con subconsultas 	<ul style="list-style-type: none"> Ordenador persoal con navegador web e conexión a Internet Software necesario para a realización das tarefas Proxector Apuntamentos do profesor 	<ul style="list-style-type: none"> PE.6 - Consultas PE.7 - Consultas 	10,0
TOTAL						40,0

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Tratamiento de los datos	36

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA6 - Modifica a información almacenada na base de datos utilizando asistentes, ferramentas gráficas e a linguaxe de manipulación de datos.	SI

4.5.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Realizar operacións de inserción, modificación e borrado de datos mediante ferramentas gráficas 1.2 Realizar operacións de inserción, modificación e borrado de datos mediante sentencias DML en SQL 1.3 Trabajar la integridad referencial	1	Boletín para la edición de la información mediante sentencias DML y herramientas gráficas	20,0
2.1 Conocer las transacciones como mecanismo para asegurar que las operaciones de tratamiento de datos obtiene los resultados adecuados	2	Boletín para trabajar las transacciones	8,0
3.1 Conocer los problemas asociados al acceso simultáneo a los datos 3.2 Conocer las herramientas de bloqueo necesarias para asegurar que los datos a los que se accede son fiables	3	Boletín para manejar los problemas asociados al acceso simultáneo a los datos	8,0
TOTAL			36

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
CA6.1 Identifícanse as ferramentas e as sentenzas para modificar o contido da base de datos.	● PE.1 - Base de datos	S	15
CA6.2 Inseríronse, borráronse e actualizáronse datos nas táboas.	● PE.2 - Lenguaje DML	S	20
CA6.3 Engadiuse nunha táboa a información resultante da execución dunha consulta.	● PE.3 - consultas	S	10
CA6.4 Deseñáronse guións de sentenzas para levar a cabo tarefas complexas.	● PE.4 - Guións	S	13
CA6.5 Recoñeceuse o funcionamento das transaccións.	● PE.5 - transaccions	S	12
CA6.6 Anuláronse parcialmente ou totalmente os cambios producidos por unha transacción.	● PE.6 - Transaccións	S	10
CA6.7 Identifícanse os efectos das políticas de bloqueo de rexistros.	● PE.7 - Política de bloqueo	S	10
CA6.8 Adoptáronse medidas para manter a integridade e a consistencia da información.	● PE.8 - Seguridade	S	10
TOTAL			100

4.5.e) Contidos

Contidos
Ferramentas gráficas proporcionadas polo sistema xestor para a edición da información. Inserción, borrado e modificación de rexistros. Inserción de rexistros a partir dunha consulta. Mantemento da integridade referencial. Cambios en cascada. Subconsultas e combinacións en sentenzas de edición. Transaccións. Sentenzas de procesamento de transaccións. Acceso simultáneo aos datos: políticas de bloqueo. Bloqueos compartidos e exclusivos.

4.5.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Boletín para la edición de la información mediante sentencias DML y herramientas gráficas - Boletín para la edición de la información mediante sentencias DML y mediante herramientas gráficas	<ul style="list-style-type: none"> Resolución dúbidas 	<ul style="list-style-type: none"> Realización dos supostos plantexados mediante sentencias DML e ferramentas gráficas 	<ul style="list-style-type: none"> Coñecemento de sentencias DML 	<ul style="list-style-type: none"> Ordenador persoal con navegador web e conexión a Internet Software necesario para a realización das tarefas Proxector Apuntamentos do profesor 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 - Base de datos PE.2 - Lenguaje DML PE.3 - consultas 	20,0
Boletín para trabajar las transacciones - Boletín para trabajar las transacciones	<ul style="list-style-type: none"> Resolución de dúbidas 	<ul style="list-style-type: none"> Resolución de supostos sobre transaccións 	<ul style="list-style-type: none"> Coñecemento das transaccións 	<ul style="list-style-type: none"> Ordenador persoal con navegador web e conexión a Internet Software necesario para a realización das tarefas Proxector Apuntamentos do profesor 	<ul style="list-style-type: none"> PE.4 - Guións PE.5 - transaccions PE.6 - Transaccións PE.8 - Seguridade 	8,0
Boletín para manejar los problemas asociados al acceso simultáneo a los datos - Boletín para manejar los problemas asociados al acceso simultáneo a los datos	<ul style="list-style-type: none"> Resolución de dúbidas 	<ul style="list-style-type: none"> Resolución de supostos sobre o acceso simultáneo aos datos 	<ul style="list-style-type: none"> Maexo do acceso simultáneo aos datos 	<ul style="list-style-type: none"> Ordenador persoal con navegador web e conexión a Internet Software necesario para a realización das tarefas Proxector Apuntamentos do profesor 	<ul style="list-style-type: none"> PE.7 - Política de bloqueo PE.8 - Seguridade 	8,0
TOTAL						36,0

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	Programación de bases de datos	35

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA7 - Desenvolve procedementos almacenados e guións de sentenzas, para o que utiliza e avalía as sentenzas da linguaxe incorporada no sistema xestor de bases de datos.	SI
RA8 - Analiza e executa tarefas básicas de administración de bases de datos aplicando mecanismos de salvagarda e transferencia.	SI

4.6.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Conocer los conceptos básicos de la programación en bases de datos	1	Boletín sobre los conceptos básicos en programación. Tipos de datos.	10,0
2.1 Programar disparadores 2.2 Trabajar los subprogramas, paquetes y objetos 2.3 Programar procedimientos almacenados 2.4 Programar funciones	2	Boletín para programar disparadores, procedimientos almacenados, funcións, manejo de paquetes, objetos, subprogramas	12,0
3.1 Realizar tareas básicas de administración de una base de datos 3.2 Realizar y restaurar copias de seguridad 3.3 Realizar otras tareas	3	Boletín para realizar tareas básicas de administración de bdd	13,0
TOTAL			35

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
CA7.1 Identifícaronse as formas de automatizar tarefas.	• PE.1 - Programación en bdd	S	5
CA7.2 Recoñecéronse os métodos de execución de guións.	• PE.2 - Guións	S	5
CA7.3 Identifícaronse as ferramentas dispoñibles para editar guións.	• PE.3 - Guións	S	5
CA7.4 Escribíronse secuencias de comandos e ficheiros de procesamento por lotes para automatizar tarefas.	• PE.4 - Programación en bdd	S	5
CA7.5 Creáronse, modificáronse e elimináronse procedementos almacenados.	• PE.5 - Programación en bdd	S	6
CA7.6 Empleáronse parámetros no deseño de procedementos almacenados.	• PE.6 - procedementos almacenados	S	5
CA7.7 Detectáronse e tratáronse erros ao executar procedementos almacenados.	• PE.7 - procedementos almacenados	S	5
CA7.8 Usáronse as funcións proporcionadas polo sistema xestor.	• PE.8 - as funcións	S	5

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
CA7.9 Definíronse funcións de usuario.	• PE.9 - as funcións	S	5
CA7.10 Definíronse disparadores.	• PE.10 - disparadores.	S	7
CA7.11 Utilizáronse cursores.	• PE.11 - cursores.	S	5
CA7.12 Documentáronse os guións codificados, e indicáronse as tarefas que automatizan e os resultados que producen.	• PE.12 - guións	S	5
CA8.1 Identifícanse ferramentas para a administración de copias de seguridade.	• PE.13 - copias de seguridade.	S	5
CA8.2 Realizáronse e restauráronse copias de seguridade.	• PE.14 - copias de seguridade.	S	7
CA8.3 Identifícanse as ferramentas para vincular, importar e exportar datos.	• PE.15 - ferramentas para vincular, importar e exportar datos	N	
CA8.4 Exportáronse datos a diversos formatos.	• PE.16 - ferramentas para vincular, importar e exportar datos	S	5
CA8.5 Importáronse datos con distintos formatos.	• PE.17 - ferramentas para vincular, importar e exportar datos	S	5
CA8.6 Transferiuse información entre sistemas xestores.	• PE.18 - sistemas xestores.	N	
CA8.7 Xestionáronse os usuarios e os seus privilexios.	• PE.19 - usuarios e os seus privilexios.	S	5
CA8.8 Créanse índices para mellorar o funcionamento da base de datos.	• PE.20 - índices	S	5
CA8.9 Utilizáronse asistentes, ferramentas gráficas e a linguaxe de control de datos.	• PE.21 - DCL	S	5
CA8.10 Interpreouse a documentación técnica do SXBD nos idiomas máis empregados pola industria.	• PE.22 - a documentación técnica	N	
TOTAL			100

4.6.e) Contidos

Contidos
Tipos de guións. Secuencias de comandos e ficheiros de procesamento por lotes. Procedementos almacenados. Funcións definidas polo usuario e desencadeadores. 0Subrutinas. Eventos e disparadores. Excepcións. Cursores. Introducción: linguaxe de programación. Variables do sistema e de usuario. Funcións. Operadores. Estruturas de control de fluxo. Procedementos almacenados. Paso de parámetros.

Contidos
Funcións definidas polo usuario. Copias de seguridade: tipos; planificación. Oíndices. Ferramentas achegadas polo sistema xestor para a realización e a recuperación de copias de seguridade. Ferramentas para vinculación, importación e exportación de datos. Ferramentas de verificación de integridade da base de datos. Transferencia de datos entre sistemas xestores. Creación e eliminación de usuarios. Tipos de dereitos. Assignación e desassignación de dereitos a usuarios. Linguaxe DCL.

4.6.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Boletín sobre los conceptos básicos en programación. Tipos de datos. - Boletín sobre los conceptos básicos en programación. Tipos de datos.	<ul style="list-style-type: none"> Resolución dúbidas 	<ul style="list-style-type: none"> Boletín sobre cuestións básicas de programación. 	<ul style="list-style-type: none"> Conceptos básicos de programación. 	<ul style="list-style-type: none"> Ordenador persoal con navegador web e conexión a Internet Software necesario para a realización das tarefas Proxector Apuntamentos do profesor 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 - Programación en bdd PE.2 - Guións PE.3 - Guións PE.4 - Programación en bdd PE.21 - DCL PE.22 - a documentación técnica 	10,0

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Boletín para programar disparadores, procedimientos almacenados, funcións, manejo de paquetes, objetos, subprogramas - Boletín para programar disparadores, procedimientos almacenados, funcións, manejo de paquetes, objetos, subprogramas	<ul style="list-style-type: none"> Resolución de dúbidas 	<ul style="list-style-type: none"> Resolucións de pequenos supostos de triggers, procedementos almacenados, funcións... 	<ul style="list-style-type: none"> Coñecemento das estruturas básicas de programación. 	<ul style="list-style-type: none"> Ordenador persoal con navegador web e conexión a Internet Software necesario para a realización das tarefas Proxector Apuntamentos do profesor 	<ul style="list-style-type: none"> PE.5 - Programación en bdd PE.6 - procedementos almacenados PE.7 - procedementos almacenados PE.8 - as funcións PE.9 - as funcións PE.10 - disparadores. PE.11 - cursores. PE.12 - guións 	12,0
Boletín para realizar tarefas básicas de administración de bdd - Identificar tarefas de administración básica de bdd	<ul style="list-style-type: none"> Resolución de dúbidas 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de tarefas básicas de administración de bdd 	<ul style="list-style-type: none"> Tareas básicas de administración de bdd 	<ul style="list-style-type: none"> Ordenador persoal con navegador web e conexión a Internet Software necesario para a realización das tarefas Proxector Apuntamentos do profesor 	<ul style="list-style-type: none"> PE.13 - copias de seguridade. PE.14 - copias de seguridade. PE.15 - ferramentas para vincular, importar e exportar datos PE.16 - ferramentas para vincular, importar e exportar datos PE.17 - ferramentas para vincular, importar e exportar datos PE.18 - sistemas xestores. PE.19 - usuarios e os seus privilexios. PE.20 - índices 	13,0
TOTAL						35,0

4.7.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
7	Uso de bases de datos objeto-relacionales	24

4.7.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA9 - Xestión a información almacenada en bases de datos obxecto-relacionais, para o que utiliza e avalía as posibilidades que proporciona o sistema xestor.	SI

4.7.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Identificar las características de las bdd objeto-relacionales 1.2 crear tipos de datos objeto, sus atributos y métodos 1.3 Crear tablas de objetos y tablas de columnas tipo objeto. 1.4 crear tipos de datos colección	1	Boletín para identificar las características de las bdd objeto-relacionales	12,0
2.1 Realizar consultas con objetos 2.2 Modificar la información almacenada manteniendo la integridad y consistencia de los datos a través de objetos.	2	Boletín para realizar consultas con objetos y modificaciones	12,0
TOTAL			24

4.7.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA9.1 Identifícanse as características das bases de datos obxecto-relacionais.	● PE.1 - bases de datos obxecto-relacionais.	S	15
CA9.2 Créanse tipos de datos obxecto, os seus atributos e os seus métodos.	● PE.2 - bases de datos obxecto-relacionais.	S	15
CA9.3 Créanse táboas de obxectos e táboas de columnas tipo obxecto.	● PE.3 - bases de datos obxecto-relacionais.	S	15
CA9.4 Créanse tipos de datos colección.	● PE.4 - bases de datos obxecto-relacionais.	S	15
CA9.5 Realizáronse consultas.	● PE.5 - bases de datos obxecto-relacionais.	S	20
CA9.6 Modifícase a información almacenada mantendo a integridade e a consistencia dos datos.	● PE.6 - bases de datos obxecto-relacionais.	S	20
TOTAL			100

4.7.e) Contidos

Contidos
Características das bases de datos obxecto-relacionais.
OTipos de datos colección

Contidos
Declaración e iniciación de obxectos. Uso da sentenza SELECT. Navegación a través de referencias. Chamadas a métodos. Inserción, modificación e borrado de obxectos. Tipos de datos obxecto. Atributos e métodos. Sobrecarga. Construtores. Definición de tipos de obxecto. Definición de métodos. Herdanza. Identificadores e referencias.

4.7.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Boletín para identificar las características de las bdd objeto-relacionales - Boletín para identificar las características de las bdd objeto-relacionales	<ul style="list-style-type: none"> Resolución de dúbidas 	<ul style="list-style-type: none"> Identificar las características de las bdd objeto-relacionales. 	<ul style="list-style-type: none"> Conocimiento de las características de la bdd objeto-relacionales 	<ul style="list-style-type: none"> Ordenador persoal con navegador web e conexión a Internet Software necesario para a realización das tarefas Proxector Apuntamentos do profesor 	<ul style="list-style-type: none"> PE.1 - bases de datos obxecto-relacionais. PE.2 - bases de datos obxecto-relacionais. PE.3 - bases de datos obxecto-relacionais. PE.4 - bases de datos obxecto-relacionais. 	12,0
Boletín para realizar consultas con objetos y modificaciones - Boletín para realizar consultas con objetos y modificaciones	<ul style="list-style-type: none"> Resolución de dúbidas 	<ul style="list-style-type: none"> Realización de consultas con objetos y modificaciones 	<ul style="list-style-type: none"> Consultas con objetos y modificaciones 	<ul style="list-style-type: none"> Ordenador persoal con navegador web e conexión a Internet Software necesario para a realización das tarefas Proxector Apuntamentos do profesor 	<ul style="list-style-type: none"> PE.5 - bases de datos obxecto-relacionais. PE.6 - bases de datos obxecto-relacionais. 	12,0
TOTAL						24,0

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

En cada unha das 3 avaliacións, realizarase unha única proba teórico/práctica que englobe os contidos e resultados de aprendizaxe estudados nesa avaliación. Dita proba será única, con contidos de teoría e práctica, realizarase en papel, de xeito presencial no centro de estudos, na hora e data publicada con anterioridade.

A cualificación de cada avaliación virá determinada unicamente pola nota (valor entre 1 e 10) acadado polo alumnado nesta proba. En todo caso, de detectarse que o alumno/a copiou parcial ou totalmente na proba, a puntuación da avaliación será directamente 0. Unha avaliación considérase aprobada se a nota acadada polo alumno/a é maior ou igual a 5.

O alumnado que, chegado o mes de xuño, teñan aprobadas as 3 avaliacións terá o módulo superado, calculándose a nota final mediante a media aritmética da nota das 3 avaliacións levadas a cabo, isto é:

$$\text{NotaFinalModulo} = (\text{NotaAvaliacion1} + \text{NotaAvaliacion2} + \text{NotaAvaliacion3}) / 3$$

A fórmula anterior unicamente é aplicada a aqueles alumnos con todas as avaliacións aprobadas.

O alumnado con algunha ou todas as avaliacións suspensas ou non presentadas, disporá en xuño da posibilidade de presentarse a un exame final, na data que se publicará con anterioridade, que englobará as avaliacións que teña suspensas (conservando como aprobadas aquelas avaliacións que o estiveran previamente). Este exame seguirá as mesmas normas indicadas nos levados a cabo en cada avaliación: será en formato papel, presencialmente no centro de Estudos.

Unha vez realizado este exame final, o cálculo da nota final do módulo seguirá a mesma fórmula indicada anteriormente (media aritmética da nota das 3 avaliacións) sempre que as tres avaliacións estean superadas (nota maior que 5).

No caso de ter algunha avaliación suspensa, o cálculo da nota do módulo será tamén a media aritmética da nota das 3 avaliacións sempre e cando esta media sexa menor a 5 puntos. De ser superior, a nota final que se asignará ao módulo será de 4 puntos. Lembremos, é obrigatorio ter as 3 avaliacións superadas para superar o módulo.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

O alumnado con avaliacións non superadas, deberá reforzar os seus coñecementos, usando o material proposto na aula virtual.

No mes de xuño, o alumnado con avaliacións suspensas ou non presentadas, terá a posibilidade de presentarse a un exame final do módulo.

Dito exame versará sobre os contidos das avaliacións que NON teña superadas e seguirá o mesmo formato que os exames propostos en cada avaliación, isto é: levado a cabo presencialmente no centro de estudos, en papel, nunha convocatoria única e nunha data publicada coa suficiente antelación.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

Non está completada a PAC en ciclos de formación a semipresencial a distancia.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

Ao finalizar cada unidade didáctica, o profesor realizará unha reflexión do proceso de ensino-aprendizaxe de dita unidade coa finalidade de recoller, revisar e analizar o desenvolvemento de dito proceso, os logros e debilidades dos resultados obtidos a través das distintas fontes e instrumentos de avaliación (observacións, diarios, cuestionario, probas de rendemento, etc..) utilizados en cada unidade didáctica. Segundo estes resultados, revisarase a programación didáctica e faranse as correccións necesarias, se é o caso, nas actividades de ensino e aprendizaxe, nos materiais, nos recursos necesarios para a súa realización e nos instrumentos de avaliación para así mellorar o proceso de ensino de cada alumno, os rendementos destes, o funcionamento do grupo de clase e a propia práctica docente do profesor.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Ao comezo do curso poderá realizarse a avaliación inicial para avaliar os coñecementos, o entorno, a situación previa, a fin de adecuar estratéxicamente o proceso de ensino-aprendizaxe, introducir adaptacións na programación do módulo, una vez coñecida a realidade dos alumnos e adoptar outro tipo de medidas para unha mellor atención á diversidade.

O instrumento de avaliación inicial estará baseado na experiencia profesional do profesor e terá carácter principalmente de observación que mediante as actividades propostas durante as primeiras semanas do inicio curso, comportamentos e actitudes permiten obter unha fonte de datos, para o seu posterior análise e toma de decisións respecto á diversidade que puidera aparecer. Como documentos complementarios utilizaranse as actas de avaliación e informes individuais dispoñibles do curso anterior.

A finais do primeiro mes reuniranse os profesores do equipo docente do curso coa finalidade de describir a situación inicial, deducir as necesidades que aparecen, realizar propostas e tomar decisións conxuntas en torno a un alumno o a un grupo.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

As medidas de reforzo educativo constitúen un continuo de atención á diversidade. Para elo, planificaranse actividades extra para aqueles alumnos aos que lles custe especialmente a consecución dalgún dos obxectivos do módulo.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

Esta programación ten presente que os obxectivos esenciais da educación actual non se limitan á formación profesional ou cultural do seu alumnado, se non que hai que incluír, ádemas, a formación cívico-ética dos alumnos e as alumnas en todos aqueles valores ós que aspira a sociedade.

Entre os temas transversais para o desenvolvemento da Educación en Valores encóntranse, entre outros:

* Coñecemento e respecto pola normativa TIC legal vixente; en especial a Lei de Protección de Datos de Carácter Personal (LOPD)

* Aprendizaxe permanente ó longo da vida.

* Explicar ó alumnado a importancia que ten o movemento de Software Libre no desenvolvemento da súa carreira profesional, o contorno productivo de Galicia e as súas implicacións sociais.

* Na educación Moral e Cívica: Promover a actitude receptiva, colaboradora e tolerante nas relacións entre os alumnos e nas actividades en grupo e rexeitar calquera tipo de discriminación baseada en diferenza de sexos, raza, clase, social, ideoloxías, etc.

* Na Educación para a Paz: Fomentar o respecto polas opinións e crenzas doutras persoas.

* Na Educación para a Saúde: Potenciar hábitos de hixiene e coidado corporal e recoñecer e seguir as normas de seguridade das diferentes aulas para evitar accidentes.

* Na Educación para a Igualdade: Rexeitar calquera prantexamento e/ou actitude sexista, promovendo o desenvolvemento persoal, equilibrado e cooperativo de todos os alumnos.

* Na Educación Ambiental: Concienciar dos problemas medioambientais producidos polo material informático en desuso e promover hábitos de reutilización e reciclaxe nos materiais empregados.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Tódalas actividades propostas polo Departamento de Orientación que vaian dirixidas ó alumnado dos ciclos de informática e tódalas actividades propostas polo Departamento de Informática, tendo sempre presente que se trata dun ensino semipresencial, coas características que isto implica.